

Stajerc" izhaja vsaki
pelek, datiran z dnevom
prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
4 kron, za Ogrsko
5 kron 50 vin. za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 7 kron;
za drugo inozemstvo se
računa naročnino z ozi-
rom na visokost pošti-
sne. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, Medialško po-
slojše št. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inserterov) je
za celo stran K 80—
za 1/2 strani K 40—
za 1/4 strani K 20—
za 1/8 strani K 10—
za 1/16 strani K 5—
za 1/32 strani K 2-50
za 1/64 strani K 1.—

Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 30.

V Ptuj, v nedeljo dne 29. julija 1917

XVIII. letnik

Kmetje, obrtniki, delavci!

Tri leta najkrvavejše vojne imamo za
seboj. Bременa so neskončna in treba je, da
pove naše ljudstvo svoje pošteno mnenje. V
ta namen sklicuje „Stajerčeva“ stranka za

nedeljo, dne 29. julija 1917
ob 1/2 10. uri dopoldne na vrt
„VEREINSHAUSA“ v Ptuj

Ljudsko zborovanje

katerega DNEVNI RED je:

vojna in mir.

Možje in žene! Ne gre se za nobeno stran-
karstvo, za nobene posebne cilje! Gre se za
domovino in ljudstvo, ki prinaša v tej vojni tako
grozovite žrtve. Ljudski glas — božji glas!
Treba je torej, da pridete vsi, možje in žene,
da izjavimo skupno svojo voljo in svojo željo.

Vsakdo na zborovanje!

Nemčija za mir pripravljena.

Tudi sovražniki nemške misli morajo —
v kolikor jih zagriženost ni duševno razme-
snila — priznati, da je naša zaveznica
Nemčija v tej grozoviti vojni v vsakem
oziru svojo dolžnost in več kot svojo dolž-
nost storila. Ne samo na bojiščih, kjer se
nikdo ne more boriti zoper nemško orožje,
ki je zmagovalo v Egiptu in Aziji, v Belgiji
in na Francoskem, v Karpatih in na Balkanu,
na Severnem in Črnem morju, — tudi glede
varovanja človečanstva ter iz tega sledeče
poštene miroljubnosti. Nemčija, kakor
tudi krasna naša Avstro-Ogrska ter njuni za-
vezniki, so že enkrat izjavili, da hočejo
mir, ki mora biti seveda tak, da nas hu-
dobni sosedni ne bodejo nikdar več napadli.
To stališče imamo mi in naši zavezniki tudi
še danes. Treba je to opomniti zlasti zaradi
tega, ker izvestni hujskači tudi pri nas danes
lažejo, kakor da bi Nemčija zakrivila vojno
in kakor da bi ona bila zapreka miru. Temu
nehvaležnemu vseslovanskemu hujskanju mora
biti enkrat konec! Nemčija je naš naj-
zvestejši prijatelj in zaveznik
in zato jo ne sme nikdo obrekovati in ps-
ovati.

Avstro-Ogrska kakor Nemči-
ja sta za mir. Vkljub temu, da smo na
vseh frontah zmagovali, smo za mir, poštenu
mir. Dokaz temu govor novega nemškega
kanclerja dra. Michaelisa v nemški dr-
žavni zbornici z dne 18. julija. V sledečem
prinašamo glavne potoze tega govora:

Besede nemškega kanclerja.

Državni kancler dr. Michaelis je iz-
javil:

Odkar me je Njegovo Veličanstvo pokli-
calo na mesto državnega kanclerja, mi je
danes prvokrat čast, da stopim v stik z vi-
soko zbornico. V najresnejšem času je polo-
ženo veletežko breme na moja ramena. Ozi-
rajoč se na Boga in zaupajoč v nemško moč,
sem se upal in bom služil stvari z najkras-
nejšo vnemo. Vas, gospodje moji, prosim zaup-
panja polnega sodelovanja v duhu, ki se je
v tem krogu tekmo vojne sijajno izkazal.

Nemčija prisiljena k vojni.

Ako bi ne bil trdno zaupal v pravičnost
naše stvari, bi ne bil sprejel tega mesta. Mo-
ramo si dnevno predočevati dogodke pred
tremi leti, ki so zgodovinsko konstatirani in
in ki dokazujejo, da smo bili prisiljeni k vojni.
Oboroževanje Rusije — ena tajna mobilizacija,
to je bila velika nevarnost za Nemčijo. Ude-
ležiti pa se konference, tekmo katere bi se
mobilizacija nadaljevala, to bi bil političen
samomor. (Prav na desnici). Čeprav so vedeli
angleški državniki, kakor je razvidno iz nji-
hove višnjeve knjige, da mora ruska mobili-
zacija privedi do vojne z Nemčijo, niso po-
svarili Rusije z nobeno besedo radi vojaških
odredb, ko je moj prednik v instrukciji dne
29. julija 1914 na cesarskega poslanika na
Dunaju dal direktivo, da izjavi: „Mi izvršimo
radi svojo zavezniško dolžnost, moramo pa
odkloniti, da bi se nas zapletlo v svetovno
vojno potom Avstro-Ogrske vsled neupošte-
vanja naših nasvetov“. Tako ne piše mož, ki
hoče razvneti svetovno vojno, tako piše mož,
ki se bori za mir in ki se je boril za mir do
skrajnosti.

Pohod ruske armade je prisilil Nemčijo,
da je pograbila za meč. Nam ni preostajala
nikaka izbira in kar velja o vojni sami, velja
tudi o našem orožju, zlasti o podmorskih čol-
nih. Zavračamo očitjanje, da je vojna pod-
morskih čolnov v nasprotju z mednarodnim
pravom in da krši človeške pravice. (Pritrje-
vanje). Anglija nam je potisnila orožje v
roke. S svojo morskoro zaporo, ki je v nasprotju
z mednarodnim pravom, je podvezala nev-
tralno trgovino z Nemčijo in proklamirala
izstradalno vojno. Naše slabo upanje, da se
Amerika na čelu neutrancev postavi proti
angleški nezakonitosti, je bilo prazno. Zadnji
poskus, ki ga je Nemčija storila, da se pre-
preči s pošteno mišljeno mirovno ponudbo
najskrajnejše, se je izjalovil. Zato je morala
Nemčija izbrati zadnje sredstvo kot v sili
preizkušeno protidredbo in izvesti jo do
skrajnosti v svrhu, da se skrajša vojna. (Odo-
bravanje). Vojna podmorskih čolnov izvršuje
to, kar se je pričakovalo in še več. (Odo-
bravanje).

Vojna podmorskih čolnov.

Napačna poročila, ki so prihajala v jav-
nost iz tajnih sej (Klici: Prav dobro!), so
nekaj časa povzročala nekaj občutek prevare,

To pa je v zvezi s tem, da so prehitri pre-
roki pričakovali, da bo vsled vojne podmor-
skih čolnov ob določenem času konec vojne.
(Tako je!) Domovini niso izkazali nikake
usluge. (Prav! Nemir. Predsednik zvonil.) Ugo-
tavljam, da vrši vojna podmorskih čolnov z
uničenjem sovražnikovega ladijskega gos-
podarstva to, kar mora: oškoduje angleško gos-
podarstvo in vojevanje naraščajoče od meseca
do meseca, tako da se ne bo moglo več dolgo
delovati proti potrebi miru. Nadaljnega de-
lovanja naših vrljih podmorskih čolnov se mo-
remo nadejati s polnim zaupanjem. (Živahno
odobravanje).

Pozdrav četam na kopnem in na
morju. — Zvesti in hrabri zavez-
niki.

Trenotek, ko stojim na mestu, s katerega
se more govoriti, da se sliši daleč po deželi,
hočem porabiti v to, da pozdravim imenom
domovine naše čete na vseh frontah, na kop-
nem in na morju, v zraku in pod morjem.
(Živahno odobravanje). To, kaj so naše ar-
made pod vodstvom svojih velikih vojskovodij
vsa tri leta storile, je nezaslišano v svetovni
zgodovini. (Živahno odobravanje). Naša hva-
ležnost je neizbrisna. (Odobravanje). Spomi-
njamo pa se hvaležnostjo tudi naših zvestih
in hrabrih zaveznikov. Orožno bratstvo, ki je
preizkušeno v vročih bojih, se ne opusti. (Odo-
bravanje). Nemčija se drži trdno v zavezniški
zvestobi pogodb in dogovorov.

Ugoden vojaški položaj.

Poročila o vojaškem položaju s strani
najvišjega armadnega vodstva so jako dobra.
Na zapadu so se izjalovile ofenzive Angležev
in Francozov in protinapadi naših armad do-
kazujejo njihovo nezlomljeno silo in boljše
zmožnost. (Živahno odobravanje). Na vzhodu
vsled notranjih zamotljajev se ni izvedel na-
pad milijonskih armad. Nastopil je razmeren
mir. Šele ko so napačna poročila in hujska-
rije znova podžgale vojake na Ruskem, je
prišlo do sedanje ofenzive. Njen cilj je bil
Lvov in jame z oljem pri Zloczowu, da bi
škodovali naši podmorski vojni.

Poročilo o uspehu na vzhodu.

Brusilov je dosegel s svojo brezobzirnostjo
in ogromnimi žrtvami samo neznatne pred-
nosti in pred pol ure sem dobil brzjavko
feldmaršala, ki se glasi: Državnemu kanclerju.
S strani ruske ofenzive v Galiciji izzvan, se
je danes pričel tamkaj močan napad. Pod
osebim vodstvom generalfeldmaršala Leo-
polda Bavarskega so nemške čete s pod-
poro avstro-ogrskih prebile ruske
pozicije pri Zloczowu. (Živahno
odobravanje). One prednosti Brusilove so s
tem zopet izravnane.

Amerika.

Grška je prisiljena stopila v vojno proti
nam. Naša, z Bolgari skupna fronta vztraja.
Italiji enajsta soška bitka ne prinese cilja,
katerega želi ona in njeni zavezniki, to je

Trsta. V Kavkazu in Palestini je boj ponehal radi letnega časa. Ko se zopet razvname, bo turška armada znova oborožena. Zaupanja polno razpoloženje ententnih držav zbog pristopa Amerike, priznavamo brez kake težave. Izračunali smo, koliko je potreba prostora na ladjah za prevoz nove armade iz Amerike v Evropo, koliko tonaž je treba za prehrano take armade. Francija in Anglija komaj vzdržita, da ne oškodujeta vojnega gospodarstva. Po naših dosedanjih uspehih bomo zmagali tudi novega sovražnika. To je naše trdno prepričanje in zaupanje. (Odobranje.) Zatorej moremo mi in naši zavezniki z mirno gotovostjo pričakovati nadaljnega razvoja vojskih dogodkov. (Ponovno odobravanje.) In kljub temu je v vseh sroih pereče vprašanje, koliko časa bo še trajala vojna.

Mirovni cilj Nemčije.

Prihajam sedaj k predmetu, okoli katerega se koncentrirajo interes nas vseh. Nemčija ni hotela vojne. Ni je hotela, da bi osvajala in svojo moč nasilno povečala in zato vojne, če ji prinese časten mir, tudi ne bo nadaljevala, samo da bi nasilno osvajala. (Čujte, čujte pri soc. demokratih.) To kar hočemo, je v prvi vrsti, da mi, ki smo se uspešno uveljavili, kot taki napravimo mir. Sedanja in bodoča generacija naj za desetletja ohrani v sijajnem spominu sedanjega časa vojne preizkušnje kot čas nezasišne energije požrtvovalnosti našega naroda in naših armad. (Živahno pritrjevanje.) V tem duhu hočemo pristopiti k pogajanju, kadar bo čas. (Pohvala.) Miru ne moremo še enkrat ponuditi. (Pritrjevanje.) Roka, ki je bila enkrat ponujena, pošteno in miroljubno, je segla v prazno. (Ponovno pritrjevanje.) Kadar napravimo mir, moramo v prvi vrsti doseči, da bodo meje nemške države za vse čase zavarovane. (Živahno pritrjevanje.) Potom sporazumljenja (pohvala levo in v centru) in kompromisa moramo garantirati življenske pogoje nemške države na kontingentu in preko morja. Mir mora tvoriti podlago za trajno spravo med narodi (živahna pohvala), onemogočiti mora nadaljna vsled gospodarskega zapretja povzročena sovraštva, mora nas obvarovati proti temu, da iz oborožene zveze naših sovražnikov ne nastane gospodarska sovražna koalicija. Ta cilj bi se dal doseči v okviru Vaše resolucije, kakor jo smatram jaz. (Pohvala.) Če bodo sovražniki opustili svoje osvajalne pohlepe, svoje poželenje nas poraziti na tla in kadar bodo želeli se z nami pogajati, sta ves nemški narod in nemška armada s svojimi voditelji, ki soglašajo z mojimi izjavami (čujte, čujte), edina v tem, da sovražnika, ki izteza tipalnice, vprašamo, kaj nam ima povedati, kajti mi hočemo pošteno in pripravljeno za mir pričeti s pogajanjem (Pohvala).

Konec.

Gospodje! Vozimo se po razburkanem morju, v opasnih vodah — toda pred nami

Ne navadne so posledice slabega prebavljanja pri različnih ljudeh. Enega stori slaba prebava lenega, drugega jezilivega, potem zopet drugemu domišljiva predstavlja različne bolezi. Marsikateri postane vsled slabe prebave debel in neokreten, marsikdo zopet slaboten in suh. Tudi bolečinam v glavi je pripisovati največkrat kot posledico slabe prebave, ravnokotno rumeni barvi na licih, kožni nesnažnosti, slabi rasti las in neprijetni ustni sapi. Veliko jih trpi na slabi prebavi in se ne zmenijo dosti, čeprav morajo čutiti posledice vsak dan. Zato svetujemo v takih slučajih za pospešenje prebave in odvajanja Fellerjeve želodec okrepjujoče lagodno odvajajoče rabarbarske kroglice z zn. „Elsa-kroglice“. Iste so najprijetnejše odvajalno sredstvo, s popolnoma neškodljivim, nedražičim gotovim učinkom. Predvojne cene: 6 škatlic pošlje na vse strani poštne prosto za K 440 lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatg štev. 241 (Hrvatska). Obenem priporočamo Fellerjeve bolečine lajšajoči rastlinski esenci fluid z zn. „Elsa-fluid“. 12 steklenic poštine prosto za 6 kron, ki se naroče obenem. Malokdaj se je kakšno sredstvo tako hitro priljubilo, kakor „Elsa-fluid“. Toda to ni čudno, ker je res dobro, ker odpravi veliko bolečin in še celo zastarele bolečine. (u)

stoji cilj v svetlih barvah. To, česar si želimo, je nova krasna Nemčija, ne Nemčija, ki hoče s svojim orožjem terorizirati svet, ne, temveč moralčno vedena, bogobojna, zvesta, miroljubna, silna Nemčija, ki jo ljubimo vsi. Za to Nemčijo umirajo naši brati, to Nemčijo si hočemo izvojevati kljub vsem sovražnikom. (Splošno živahno odobravanje).

To je torej stališče Nemčije, zveste naše zaveznice v vojni in miru. In to stališče mora vsak poštenjak podpisati. **Skupno z Nemčijo smo bili prisiljeni v to najkrvavejšo vojno, skupno z Nemčijo hočemo doseči zmagoviti mir ter si vstvariti srečno bodočnost.**

Svetovna vojska.

Avstrijsko uradno poročilo od četrta.

K.-B. Dunaj, 19. julija. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Južno od Kalusza za poskusili so Rusi po vporabi močnih sil, pridobiti nazaj njim izrgane visočine. Njih naporu so se izjalovili pod težkimi sovražnimi izgubami. Severno od Dnjestra do proti Brodyju povzročila so uspešna podjetja naskočnih čet živahni topovski ogenj, ki se je zlasti danes zjutraj v posameznih oddelkih do znatne ljutosti povisal. Tudi v Wolhyniji nastopile so avstro-ogrške in nemške napadalne čete z ugodnim uspehom.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrta.

K.-B. Berlin, 19. julija. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Nasilna poizvedovanja Angležev v oddelku obrežja in vzhodno od Yperna so se pred našimi črtami izjalovila. Južno-zapadno od St. Quentin naskočile so naše čete po močnemu ognjenemu učinku francosko visočinsko postojanko v razširjenosti enega kilometra. Sovražnik pustil je večje število vjetih in več strojnih pušk v naši roki in je povisal svoje izgube s protinapadi, ko so se zvečer in zjutraj pred pridobljenimi jarki brezuspešno razbili. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na Hochbergu prisilil je naš uničevalni ogenj Francoze, da izpraznijo dele tam pridobljenega ozemlja. V gozdu Avocourt smo z napadom dan popreje izgubljene dele postojanke zopet nazaj pridobili.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Že dneve sem živahnejše ognjeno delovanje južno od Dünaburga in Smorgona trajalo je tudi večeraj naprej. Severno-zapadno od Lucka in na vzhodnogaški fronti pripeljale so napadalne čete mnogoštevilno vjetih seboj. Južno od Dnjestra napadli so Rusi južno od Kalusza od nas nazaj pridobljene visočinske postojanke z močnimi silami. Bili so povsod pod težkimi izgubami zavrnjeni.

Makedonska fronta. Med Ochrida in Prespa, na Dobrem Polju in levem bregu Vardarja živahnejše ognjeno delovanje.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Rusi v polnem razpustu.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 20. julija. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Izzivani vsled od zapadnih sil in Amerike proti volji ruskega ljudstva izsiljeni sovražni ofenzivi, pričeli so večeraj zjutraj zavezniki v vzhodni Galiciji s protinapadom. Ob 5. uri 30 minut

zjutraj so nastopile med prostorom od Zloczowa in Seretom nemške in avstro-ogrške baterije z ogromnim učinkom. V dopoldanskih urah sledil je naskočni napad od c. in k. oddelkov spremljane nemške infanterije. Zmagoviti napadalci sunili so skozi tri močno izzidane črte. Rusi so se umaknili v polnem razpustu in pustili veliko število mrtvih ter težko ranjenih na bojišču. Na vjetih se je do večeraj zvečer nekaj tisočev naznanilo. V ostalih oddelkih gališke fronte prišlo je do cele vrste manjših, za zvezno orožje uspešnih bojnih dejanj. Pri Nowici južno od Kalusza bili so ruski napadi v artiljerijskem ognju braniteljev zadušeni. V Karpatih dvignil se je sovražni topovski ogenj mestoma čez navadno mero.

Italijansko bojišče. Ob Soči na obeh straneh povišano artiljerijsko delovanje.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 20. julija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji je dosegla artiljerijska bitka zopet skrajno ljutost. Sovražni sunki so se izjalovili. Ob Artois-fronti živahno ognjeno delovanje. Pri Gavrelle ponoči prodirajoči angleški bataljoni bili so nazaj vrženi. Tudi pri Monchy napadli so po močnemu ognju Angleži nanovo, brez da bi dosegli nadaljnih uspehov. Južno-zapadno od St. Quentin imeli so Francozi pri trikratnem brezuspešnem napadu zoper od nas zavzete jarke krvave izgube. — Armada nemškega prestolonaslednika. Severno-zapadno od Craonne vzele so naše čete po kratkem, močnem ognjenem učinku dele francoske postojanke na Winterbergu. Sovražnik se je ljuto branil in je imel težke izgube. Vjeli smo 375 moč, zaplenili pa mnogo jarkinega orožja. Šele zvečer so pričeli protinapadi Francozov, vodili so do težkih ponočnih bojev, pri katerih smo nekatere od nas zavzete jarke zopet opustili.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Dne 1. julija je ruska vlada v vzhodni Galiciji del ruske armade k ofenzivi vodila, katera se je po neznatnih začetnih uspehih vsled ogromnih izgub kmalu vstavila. Ruski vojak, katerega želja po miru se je skoraj in vseh krajih naše fronte v približevalnih poskusih izrazila, bil je zopet zastoj za entento žrtvovan. V odgovor na napad Rusov so naše čete večeraj protinapad pričele. Pod osebnim vodstvom princa vdarili so nemški armadni zbori po učinkujoči ognjeni pripravi od nemške in avstro-ogrške artiljerije proti ruskim postojankam med Seretom in Zloto Lipo ter so predrl tri močne obrambene cone. Sovražnik je imel težke krvave izgube in se je v razsulu nazaj umaknil. Večeraj popoldne se je par tisoč vjetih poročalo. — Ob Nowici smo imeli lepe delne uspehe in so bili novi ruski močni napadi z velikimi izgubami odbiti. — Fronta nadvojvode Jožefa. V severnih Karpatih močnejši ogenj nego v zadnjem času. Tudi v gorovju vzhodno od Kezeli-Vasarhely se je bojno delovanje povišalo.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Zasledovanje Rusov.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 21. julija. Uradno se danes razglša:

Pri Nowici južno od Kalusza povečale so avstro-ogrške in nemške čete svoje pred kratkim priborjene uspehe z zavzetjem neke nadaljne visočinske postojanke. Pri Babinu bili so sovražni oddelki čez spodnjo Lomnico vrženi. Neposredno severno od Dnjestra